

Utorok 19. týždňa v Cezročnom období

Rozjímanie na utorok 19.
týždňa v Cezročnom období.
Navrhované témy sú: byť deťmi,
ktoré potrebujú iných; logika
hry; chudobní nám ukazujú
Boha.

13.08.2024

SVÄTÝ MATÚŠ vo svojom evanjeliu
zhromažďuje päť veľkých Ježišových
rečí. Jedna z nich sa začína otázkou,
ktorú mu položili učeníci: „Kto je
podľa teba najväčší v nebeskom
kráľovstve?“ (Mt 18, 1). Pán

odpovedá názorným príkladom: „On zavolať k sebe dieťa, postavil ho medzi nich a povedal: „Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva“ (Mt 18, 2-3). Pred poslucháčmi, ktorí sa možno snažili získať zásluhy, aby mali privilegované postavenie u Majstra, Kristus rozbíja všetku ľudskú logiku. Nie naše úspechy nám zabezpečia čestné miesto v kráľovstve, ale boj stať sa ako deti a pokorne prijať svoje limity. Deti žijú opustene, s dôverou, že dospelí vyriešia všetky problémy, ktoré sa vyskytnú, a bez obáv o svoju povesť. Deti chápu, že ich skutočným bohatstvom je to, čo dostávajú od Boha a od druhých.

Ak pozorujeme, ako sa deti správajú, vidíme, že sa usilujú predovšetkým o pozornosť starších. „Musia byť v centre pozornosti. Prečo? Pretože sú pyšné? Nie! Pretože sa potrebujú cítiť chránené. Aj pre nás je potrebné, aby

sme do centra svojho života postavili Ježiša“[1]. Malý človek vie, že sám nič nezmôže. Keď vyrastie, stáva sa nezávislejším a mnohí, keď dospejú, prejdú do opačného extrému: veria, že sú sebestační a že od druhých nič nepotrebuju. Ďalším krokom zrelosti je uvedomiť si, že ľudia okolo nás majú veľký prínos: bez nich by sme neboli tým istým človekom.

Niečo podobné sa môže stať aj v našom vnútornom živote. Od rodičov, katechéty alebo kňaza sa učíme, ako sa stykať s Bohom. Možno si myslíme, že príde čas, keď nebudeme potrebovať pomoc, ktorú nám poskytujú iní. V tejto súvislosti svätý Josemaría poznamenal, že veľké chyby, ktorých sa ľudia dopúšťajú, „vždy pochádzajú z pýchy, z toho, že sa človek cíti byť dospelý a sebestačný. Vtedy uňho prevláda niečo ako neschopnosť poprosiť o pomoc toho, kto mu ju môže poskytnúť: nielen Boha, ale napríklad

i priateľa, kňaza. A úbohá duša, izolovaná vo svojom nešťastí, stráca orientáciu a blúdi“[2]. Preto zakladateľ Opus Dei odporúčal podnecovať túžbu podobať sa maličkým, aby bol vlastný život veľký: „Nech ste čo najviac deťmi! Čím viac, tým lepšie. Hovorím vám to zo skúsenosti kňaza, ktorý za týchto tridsaťšesť rokov musel mnohokrát povstávať — aké boli dlhé a zároveň aké krátke! — a ktorý sa snaží plniť jasnú Božiu vôľu. Vždy mi pomáhala jedna vec: že som stále dieťaťom a vrhám sa do náruče svojej Matky a do srdca Krista, svojho Pána“[3].

AK SA ZNOVA pozrieme na to, aké sú deti, môžeme objaviť ďalší aspekt ich pohľadu na život: radi sa hrajú. A často sa neuspokoja len so zábavou so svojimi rovesníkmi, ale chcú, aby sa na hre zúčastnili aj ich rodičia. Pre

dospelého to znamená vzdať sa vlastnej logiky a *stať sa opäť malým*. „Ak chceme, aby sa bavili, musíme pochopiť, čo sa im páči, a nebyť sebeckí“[4]. V istom zmysle to znamená odložiť bokom osobné starosti – pravdepodobne oveľa naliehavejšie ako hra – a zamyslieť sa nad tým, čo dieťa v tej chvíli očakáva od svojho otca alebo matky. Tento postoj môžeme rozvíjať aj vo vzťahu k ľuďom okolo nás. Keď sme k niekomu láskaví, postupujeme podľa *logiky hry*: identifikujeme, čo ten druhý môže potrebovať, a snažíme sa to uspokojiť.

Niekedy naozaj nemusí byť ľahké nájsť si čas na *hru*, teda na tieto pozornosti voči druhým. Svätý Josemaría však považoval tieto prejavy uznania za rozhodujúce pre dosiahnutie vlastného šťastia a šťastia druhých. Preto povzbudzoval svoje deti: „Nevadí mi, že to opakujem mnohokrát. Láska, tú

potrebujú všetci ľudia a potrebujeme ju aj my v Diele. Snažte sa, aby bez sentimentality vaša láska k bratom a sestrám vždy rástla. Čokoľvek trápi iné moje dieťa, musí byť – naozaj! – veľmi naše: v deň, keď budeme žiť ako cudzinci alebo ako ľahostajní, sme zabili Opus Dei“[5]. Úsilie myslieť na tých, ktorí sú okolo nás, okrem toho, že nás naplňa radosťou, nám uľahčuje rozpoznať, že Pán sa s nami *hrá* ako prvý. „Len moja ochota pomáhať blížnemu, prejavovať mu lásku, ma robí citlivým aj na Boha. Iba služba blížnemu mi otvára oči pre to, čo Boh robí pre mňa a ako veľmi ma miluje“[6].

V DOBREJ MIERE môžeme spoznať Boha v tých, ktorí sa nám z čisto materiálneho hľadiska zdajú byť málo prospešní: deti, chorí, starí ľudia... V tomto zmysle sa svätý

Josemaría vyjadril: chudobní „sú mojou najlepšou duchovnou knihou a hlavným motívom mojich modlitieb. Spôsobujú mi bolesť a je to Kristova bolesť, ktorá ma trápi. A pretože ma to bolí, viem, že ho milujem a že milujem ich“[7].

Zakladateľ Opus Dei mal od začiatku svojej pastoračnej činnosti jasno v tejto hierarchii, ktorú hlásal Ježiš. „Dieťa. Chorý. Keď píšete tieto slová, nežiada sa vám napísať ich s veľkými písmenami? To preto, lebo pre milujúcu dušu deti a chorí, to je On“[8]. Tieto slová vychádzajú z jeho skúsenosti so starostlivosťou o núdznych v patronáte Santa Isabel v Madride v 30. rokoch 20. storočia.

Starostlivosť o najslabších nás privádza bližšie k Pánovi. V prvom rade preto, že všetko, čo pre nich robíme, akoby sme to robili samotnému Bohu: „Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov,

mne ste to urobili“ (Mt 25, 40). Istým spôsobom sa aj my sami *zbožšťujeme*, pretože nasledujeme rovnaký spôsob života ako Ježiš – „neprišiel, aby sa nechal obsluhovať, ale aby slúžil“ (Mt 20, 28) – a stávame sa jeho *vyslancami*, keď druhému človeku prinášame Božiu útechu. Okrem toho nás to núti mať srdce podobné Pánovmu, ktorý miluje bez toho, aby za to niečo očakával. Je pravda, že materiálne nám títo ľudia môžu dať málo, ale v skutočnosti nám dávajú to najväčšie: ukazujú nám samotného Boha.

„Dať niekomu všetku svoju lásku nikdy neznamená istotu, že vám lásku vráti,“ poznamenala svätá Terézia z Kalkaty, „ale nečakajte, že vám lásku vráti; očakávajte len, že láska bude rásť v srdci toho druhého, ale ak nerastie, buďte radi, že rástla vo vašom. Sú veci, ktoré by ste radi počuli, ktoré nikdy nebudete počuť od človeka, od ktorého by ste ich

chceli počuť, ale nebudte takí hluchí, aby ste ich nepočuli od toho, kto ich hovorí zo srdca“[9]. Pri mnohých príležitostiach nám dieťa, chorý alebo starší človek, o ktorého sa staráme, výslovne nevyjadrí svoju vďačnosť. Opäť nám ponúkajú ďalšiu možnosť pripodobniť sa Bohu, pretože aj On nám dáva svoju stálu lásku, aj keď si to neuvedomujeme. Panna Mária nám môže pomôcť mať srdce matky, ktorá sa nebojí darovať sa tým, ktorých miluje.

[1] František, *Audiencia*, 30-XII-2015.

[2] Svätý Josemaría, *Boží priatelia*, bod 147.

[3] *Ibid.*

[4] František, *Audiencia*, 30-XII-2015.

[5] Svätý Josemaría, AGP, biblioteca, P01, citované v Mons. Fernando Ocáriz, *Pastiersky list*, 16-II-2023, bod 9.

[6] Benedikt XVI, *Deus caritas est*, bod 18.

[7] Svätý Josemaría, *Brázda*, bod 827.

[8] Svätý Josemaría, *Cesta*, bod 419.

[9] Svätá Tereza z Kalkaty, *Pobre entre los más pobres*, Ediciones Paulinas, 2003, s. 31.

.....